

TUCHTCOLLEGE VOOR DE KYNOLOGIE IN EERSTE AANLEG

Zaaknummer: 23-006

Datum uitspraak: 23 februari 2024

In de zaak van:

XXXXXX

wonende te XXXXXX

beklaagde

en

1. **De vereniging met volledige
rechtsbevoegdheid XXXXXX**

gevestigd te XXXXXX

vertegenwoordigd door XXXXXX en de XXXXXX

2. De vereniging met volledige rechtsbevoegdheid
**Vereniging Raad van Beheer op Kynologisch
Gebied in Nederland**

gevestigd en kantoorhoudende te (1075 AV)

Amsterdam,

gemachtigde: mr. D.F. Dokkum

klaagsters

Klaagster 1 zal hierna verder worden aangeduid als "XXXXXX" en klaagster 2 als "Raad van Beheer".

1. Het verloop van de procedure

- Klachtenformulier van de XXXXXX d.d. 10 mei 2023 met drie bijlagen;
- Toesturen klacht XXXXXX aan beklaagde door de Raad van Beheer d.d. 17 mei 2023 per brief en per e-mail;
- Verweer beklaagde d.d. 6 juni 2023 met vijf bijlagen;
- Op 13 juni 2023 heeft de Raad van Beheer de klacht met acht bijlagen bij het Tuchtcollege voor de Kynologie in eerste aanleg ("Tuchtcollege") aanhangig gemaakt en gevorderd deze zaak in behandeling te nemen;

Zaaknummer: 23-006

Datum uitspraak: 23 februari 2024

- Bij brief en per e-mail d.d. 13 juni 2023 heeft de Raad van Beheer beklagde meegedeeld dat de klacht door het Tuchtcollege behandeld wordt;
- Bij aangetekende brief d.d. 24 oktober 2023 heeft de secretaris van het Tuchtcollege beklagde laten weten dat de klacht ter behandeling is ingediend;
- Bij diezelfde brief is beklagde opgeroepen om ter zitting van 24 november 2023 te verschijnen en is haar de gelegenheid geboden om een (aanvullend) verweerschrift in te dienen;
- Bij e-mail d.d. 24 oktober 2023 heeft de secretaris van het Tuchtcollege de XXXXXX uitgenodigd om bij de mondelinge behandeling aanwezig te zijn;
- Beklaagde heeft op 11 november 2023 een aanvullend verweerschrift met zeven bijlagen ingediend;
- Bij e-mail van 20 november 2023 heeft de secretaris beklagde en de XXXXXX geïnformeerd dat de zitting verschoven werd naar 26 januari 2024. Beklaagde heeft de ontvangst van deze e-mail bevestigd;
- De beklagde en de XXXXXX zijn ter zitting verschenen;
- Het onderzoek heeft plaatsgevonden op 26 januari 2024;
- Tenslotte is uitspraak gewezen.

2. De omschrijving van het verweten gedrag en het verweer

2.1 Verweten gedraging

Beklaagde wordt verweten dat zij met haar teef "XXXXXX", NHSB XXXXXX heeft gefokt, terwijl dit volgens het Verenigingsfokreglement van de XXXXXX niet was toegestaan.

Uit de uitslagen van de ECVO-onderzoeken d.d. 11 juni 2019 en 7 september 2022 blijkt dat deze teef aantoonbaar lijdt aan distichiasis/ectopische cilie, een aandoening die de gezondheid en het welzijn van de hond en/of de nakomelingen ernstig in gevaar kan brengen. De gewraakte dekking heeft plaatsgevonden op of omstreeks 22 november 2022. Het nest is geboren op of omstreeks 25 januari 2023.

Bovenstaande is een overtreding van artikel VI.3 lid 2 en artikel VI.3 lid 3 Kynologisch Reglement.

2.2 Het verweer

Beklaagde geeft zowel in haar e-mail van 6 juni 2023 als die van 11 november 2023 aan dat zij ermee bekend is dat zij het Verenigingsfokreglement van de XXXXXX heeft overtreden. Het had echter in haar bedoeling gelegen om voor de gewraakte dekking haar lidmaatschap bij de XXXXXX op te zeggen, maar zij is dit vergeten te doen. Beklaagde is namelijk ook lid van de tweede rasvereniging, XXXXXX, die fokken met genoemde oogaandoening wel toestaat. Bij die laatste rasvereniging is XXXXXX aangekeurd en goedgekeurd. Bij deze rasvereniging heeft zij de dekking en de geboorte van het nest opgegeven, niet bij de XXXXXX. Bij genoemde hond was er sprake van minimaal distichiasis (ECVO-uitslag 11 juni 2019 en 7 september 2022) dat ook nog eens twee jaar wegbleef. Als er sprake zou zijn van meerdere distichiasisharen dan zouden die vast niet bij één opvolgend onderzoek in 2021 weggeweest zijn. De mening van de oogarts was dat op grond van deze lichte vorm beklagde deze teef niet voor de fokkerij hoefde uit te sluiten.

Beklaagde erkent, nu zij heeft nagelaten haar lidmaatschap bij de XXXXXX op te zeggen, dat dit tot gevolg heeft dat zij zich ook aan de fokregels van deze rasvereniging dient te houden. Dat was voor haar de reden om in de koopovereenkomst met de pupkopers aan te geven dat zij gefokt had volgens de richtlijnen van de rasvereniging XXXXXX. In het Verenigingsfokreglement van deze rasvereniging mag wel gefokt worden met honden die aan distichiasis lijden mits de ECVO-uitslag van het andere ouderdier "vrij" is.

Tijdens de zitting verklaart beklagde dat dit de eerste keer is dat zij gefokt heeft met een hond die aan distichiasis/ectopische cilie lijdt en dat het ook de laatste keer is. Met de nakomelingen heeft zij niet gefokt. Zij fokt al 33 jaar en volgens haar is het in de fokkerij niet mogelijk om alle honden uit te sluiten die iets mankeren. Zij is van mening dat er een enorme discrepantie bestaat bij al die fokkers die wel met honden met distichiasis/ectopische cilie fokken en niet gediskwalificeerd worden. Daarnaast vindt zij dat de XXXXXX niet verplicht is om dit bij de Raad van Beheer aan te geven en had zij dit binnen de vereniging kunnen regelen, bijvoorbeeld door royement.

Het verbaast beklagde dat de Raad van Beheer toestaat dat verenigingen het fokken met distichiasis toestaat terwijl hij vindt dat dit een aantoonbaar lijden met zich brengt.

2.3 Standpunt rasvereniging

Beklaagde is sinds 15 mei 2008 lid van de XXXXXX en is dat nog steeds. Van enige opzegging is geen sprake geweest. Het gewraakte nest is niet bij de XXXXXX aangemeld. Via de gegevensverstrekking "stambomen" van de Raad van Beheer hebben wij deze informatie gekregen.

Genoemde teef heeft op 13 december 2020 en 15 december 2021 een nest geworpen. Zij stond niet op naam van beklagde maar van iemand die destijds geen lid was van de XXXXXX. Het derde nest van genoemde teef, op naam van beklagde, is geboren op 25 januari 2023, die toen lid van onze rasvereniging was en nog steeds is.

De teef XXXXXX lijdt aan distichiasis/ectopische cilie. Uit de diverse ECVO-oogonderzoeken blijkt dat zij op 11 juni 2019 niet vrij was; op 4 oktober 2021 wel vrij (onderzoek in België) en op 7 september 2022 weer niet vrij. Bovendien geldt voor distichiasis/ectopische cilie dat, wanneer een hond na een ECVO-oogonderzoek eenmaal lijder blijkt van de ziekte, dit bij een volgende en vrij verklaard ECVO-oogonderzoek als niet vrij blijft staan. Nu beklagde wel met deze teef gefokt heeft, heeft zij niet voldaan aan ons Verenigingsfokreglement. Daarin is in artikel 4.3a opgenomen dat het fokken met een ouderdier dat aan distichiasis lijdt, niet is toegestaan. In 2022 was het bij ons bekend dat er drie honden waren waarbij distichiasis/ectopische cilie was vastgesteld. Bij het loslaten van de eis dat met deze oogaandoening niet gefokt mag worden, zal het aantal daaraan lijdende honden stijgen. In het belang van de populatie scharen de leden van onze vereniging zich volledig achter de inhoud van ons Verenigingsfokreglement. Leden die het hier niet mee eens zijn, zeggen hun lidmaatschap op en worden (meestal) lid van de andere rasvereniging.

2.4 Standpunt en vordering Raad van Beheer

Reactie op 1e verweer

Beklaagde was ten tijde van de dekking van het gewraakte nest lid van twee rasverenigingen, waaronder de XXXXXX. Het feit dat zij haar lidmaatschap had willen opzeggen, is daarbij niet relevant. Ze heeft het namelijk niet gedaan en was dus gewoon XXXXXX-lid.

Beklaagde ontkent ook niet dat zij in strijd heeft gehandeld met het Verenigingsfokreglement van de XXXXXX en dus lid 2 van artikel VI.3 Kynologisch Reglement. Dat is ook de primaire ten laste legging.

Volgens het Verenigingsfokreglement van de XXXXXX is fokken met distichiasis wel toegestaan. Het betreft echter wel een aandoening die de gezondheid en het welzijn van de hond of diens nakomelingen ernstig in gevaar kan brengen. Om die reden is lid 3 van artikel VI.3 Kynologisch Reglement secundair ten laste gelegd.

Reactie op 2e verweer

In haar tweede reactie geeft beklagde wederom aan dat zij haar XXXXXX-lidmaatschap had willen opzeggen. Nu zij – om welke reden dan ook – dat heeft nagelaten, was zij gebonden aan het Verenigingsfokreglement van de XXXXXX. Dat heeft ze echter niet gedaan en daarom is artikel VI.3 lid 2 Kynologisch Reglement overtreden.

Daarnaast geeft beklagde aan dat distichiasis een aandoening is waar prima nog mee gefokt kan worden. In de door haar zelf meegestuurde bijlage 4 staat echter dat het onverstandig is om te fokken met honden die aan distichiasis lijden. Het feit dat de Raad van Beheer Verenigingsfokreglementen goedkeurt, waarin fokken met distichiasis wordt toegestaan, staat daar los van. Met de Algemene Vergadering van de Vereniging Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland is namelijk afgesproken dat de rasverenigingen zelf over de inhoud van hun Verenigingsfokreglement gaan; de controle van de Raad van Beheer richt zich in principe alleen op het volgen van het format voor het Verenigingsfokreglement.

Vordering Raad van Beheer

Conform de Lijst met maximum straffen kan voor een overtreding van artikel VI.3 Kynologisch Reglement een tijdelijke diskwalificatie van de persoon voor een periode van 4 jaar met een proeftijd van 6 jaar, alsmede indien van toepassing ontneming van het recht tot het voeren van een kennelnaam, worden opgelegd.

Gezien alle omstandigheden van het geval vordert de Raad van Beheer een iets lagere straf namelijk een onvoorwaardelijke diskwalificatie van 2 jaar.

3. De beoordeling door het Tuchtcollege voor de Kynologie in eerste aanleg

3.1 Bevoegdheid en ontvankelijkheid

Het Tuchtcollege is bevoegd in deze zaak te oordelen omdat beklaagde ten tijde van het haar verweten gedrag lid was van de "XXXXXX", een vereniging die is toegelaten tot het lidmaatschap van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland. Op grond van de statuten van die vereniging is beklaagde onderworpen aan de rechtsmacht van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland.

Daarnaast is het Tuchtcollege bevoegd in deze zaak te oordelen omdat aan beklaagde door de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland op haar verzoek het recht om de kennelnaam "XXXXXX" te voeren is verleend en beklaagde ten tijde van het haar verweten gedrag die kennelnaam nog voerde, op grond waarvan beklaagde is onderworpen aan de rechtsmacht van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland (artikel III.46 Kynologisch Reglement).

Op grond van artikel 30 en volgende van het Procesreglement Tuchtrecht kan de Raad van Beheer vorderen dat het Tuchtcollege een klacht in behandeling neemt. De klacht voldoet aan de eisen die daaraan in genoemd Procesreglement worden gesteld.

Het Tuchtcollege is op grond van bovenstaande bevoegd om van de onderhavige tuchtzaak kennis te nemen. Verder zijn er geen formele bezwaren om de zaak in behandeling te nemen. Klaagsters zijn dan ook ontvankelijk in hun klacht.

3.2 Overwegingen met betrekking tot het verweten gedrag

In deze zaak draait het om het lidmaatschap van beklaagde van zowel de XXXXX alsook van de XXXXXX en de in die verenigingen van toepassing verklaarde Verenigingsfokreglementen. Beide verenigingen nemen een ander standpunt in met betrekking tot het inzetten van honden met distichiasis voor de fokkerij. Nu beklaagde lid is van zowel de XXXXXX als de XXXXXX betekent dit dat de Verenigingsfokreglementen van beide verenigingen op haar van toepassing zijn en beklaagde zich ook aan het Verenigingsfokreglement van de XXXXXX dient te houden. In rechtsoverweging 6.12 van zijn uitspraak van 16 januari 2024 oordeelt het Gerechtshof 's-Hertogenbosch (voor zover van belang voor deze zaak) hierover het volgende:

"6.12 [...] Personen die lid zijn van meerdere rasverenigingen komt geen keuzevrijheid toe om afhankelijk van de vraag via welke rasvereniging een dekking verloopt regels van de ene of de andere vereniging te volgen."

[...] Allereerst is van belang dat art. 1.2 van het fokreglement van [geïntimeerde] bepaalt dat het fokreglement geldt voor alle leden van de vereniging woonachtig in Nederland (zie rov. 6.2.5). Daarnaast betreft het hof hierbij de omstandigheid dat zowel [geïntimeerde] als [XN] aangesloten zijn bij de Raad van Beheer, maar dat zulks niet wegneemt dat er verschillen bestaan tussen de fokreglementen van beide rasverenigingen als ook dat het beide verenigingen binnen de grenzen van de wet vrijstaat om eigen en deels andersluidende regels vast te stellen en te handhaven." [...]

6.13 [.....] Conform voornoemde uitleg van de statuten en het fokreglement van [geïntimeerde] stond het [appellanten] aldus niet vrij om de dekkingen

van [dekreu] met teven [A] en [B] alleen volgens de regels van [XN] te laten verlopen, zonder (eveneens) de verplichtingen van het fokreglement van [geïntimeerde] te volgen. [...]"¹

Uit de ECVO-onderzoeken d.d. 11 juni 2019 en 7 september 2022 is komen vast te staan dat XXXXXX niet vrij van distichiasis/ectopische cilie is. Beklaagde was dus dubbel gewaarschuwd dat het inzetten van deze teef voor de fokkerij in strijd was en is met het Verenigingsfokreglement van de XXXXXX. Het feit dat beklagde in haar koopovereenkomst met de pupkopers vermeldt dat het nest is gefokt volgens dat van de tweede rasvereniging doet hier niets aan af. Hetzelfde geldt ten aanzien van het aan de pupkopers meegeven van kopieën van de ECVO-uitslagen.

Beklaagde stelt verder dat als een hond, die lijdt aan (geringe) distichiasis, gecombineerd wordt met een hond die vrij van distichiasis is, de kans op het doorgeven van deze aandoening aan de nakomelingen klein is. Dat is echter niet relevant en/of door beklagde aannemelijk gemaakt. Integendeel, het is hoe dan ook niet toegestaan om te fokken met een hond die lijdt aan distichiasis, hetgeen ook blijkt uit de door beklagde overgelegde bijlage 4 van haar verweerschrift d.d. 11 november 2023. Beklaagde aanvaardt hiermee willens en wetens het risico dat de nakomelingen uit de gebruikte combinatie in meer of mindere mate lijden aan de erfelijke oogafwijking distichiasis/ectopische cilie. Bovendien geldt dat - bij de eventuele vererving van distichiasis - de mate waarin de ouderdieren hiermee behept zijn, niet de mate en ernst bepalen van deze kwaal voor de nakomelingen en daarmee voor eventueel lijders.

Distichiasis/ectopische cilie heeft betrekking op haargroei op een ongewenste locatie op de oogleden. Haargroei zit normaliter niet op de vrije ooglidrand of binnenzijde van de oogleden. Wanneer daar wel haartjes groeien, kan dit afhankelijk van de stugheid en hoeveelheid van de haren geringe, matige of ernstige irritatie en/of beschadiging van het hoornvlies van het oog tot gevolg hebben. De beschadiging wordt veroorzaakt doordat deze haartjes bij elke beweging van het ooglid over het hoornvlies schuren en hierdoor schade en pijn veroorzaken.

Beklaagde stelt in haar verweerschrift dat zij is afgegaan op het advies van de veterinaire oogarts. Naast het feit dat dit advies niet is gedocumenteerd dan wel is ingebracht als document, is het advies van de veterinaire oogarts niet in overeenstemming met de gezondheids- en welzijnseisen van de XXXXXX. Het is de verantwoordelijkheid van beklagde om in lijn van de regels inzake het fokken van de onderhavige rasvereniging te handelen.

Op grond van artikel VI.3 lid 2 Kynologisch Reglement is het verboden om bij het fokken te handelen in strijd met het Verenigingsfokreglement. Het Tuchtcollege acht dit feit bewezen.

In artikel VI.3 lid 3 Kynologisch Reglement is bepaald dat het verboden is om te fokken met honden die aantoonbaar lijden aan één of meer aandoeningen die de gezondheid en

¹ ECLI:NL:GHSHE:2024:76

het welzijn van de hond of zijn nakomelingen ernstig in gevaar kunnen brengen. Ook dit feit acht het Tuchtcollege bewezen. Niet is gebleken van omstandigheden die de strafbaarheid van beklaagde uitsluiten.

3.4 Overwegingen met betrekking tot de strafmaat

Het Tuchtcollege overweegt dat met de onderhavige regelgeving door de Raad van Beheer is beoogd om het belang van de gezondheid en het welzijn van de rashondenpopulatie in Nederland te dienen. Nu de bevordering van de gezondheid en het welzijn van honden en hondenpopulaties een statutair doel van de vereniging is, is het Tuchtcollege van oordeel dat het overtreden van deze regelgeving in algemene zin zeer ernstig is.

Beklaagde verklaart al 33 jaar fokker te zijn. Het Tuchtcollege is van oordeel dat beklaagde had kunnen en moeten weten dat het fokken met een erfelijke oogaandoening een risico voor de gezondheid van de nakomelingen met zich meebrengt. Door genoemde teef toch voor de fokkerij in te zetten, heeft beklaagde willens en wetens het risico aanvaard dat nakomelingen uit de gebruikte combinatie lijder en/of drager van de genoemde oogziekte kunnen zijn.

Nu er sprake is van een bewuste overtreding die grote nadelige gevolgen kan hebben voor het ras, acht het Tuchtcollege voor een dergelijke overtreding het opleggen van een onvoorwaardelijke diskwalificatie voor de duur van 3 jaar de enige passende sanctie.

4. De beslissing

Het Tuchtcollege voor de Kynologie in eerste aanleg:

- Legt aan beklaagde een onvoorwaardelijke diskwalificatie van 3 jaar op.
- Deelt mee dat tegen deze uitspraak zowel door klaagsters als de beklaagde hoger beroep bij het Tuchtcollege in hoger beroep kan worden ingesteld (artikel 69 e.v. Procesreglement Tuchtrecht)
- Deelt mee dat dit hoger beroep per aangetekende brief dient te worden ingesteld bij de secretaris van het Tuchtcollege voor de Kynologie in hoger beroep, per adres Postbus 75743, 1070 AS Amsterdam.
- Deelt mee dat de termijn voor het indienen van een beroepschrift zes weken bedraagt, te rekenen vanaf de datum waarop de uitspraak aan beklaagde aangetekend is verzonden.

Deze uitspraak is geweest te Woudenberg op datum 23 februari 2024 door mr.dr. H.S. Grotens, voorzitter, mevrouw drs.ing. A.M. Veldhuizen-van 't Hul en mevrouw drs. J.W.J. Nienhuis-Koppes in tegenwoordigheid van mevrouw F. Zijdenbos-Jansen, secretaris.

Mevrouw drs.ing. A.M. Veldhuizen-van 't Hulen mevrouw drs. J.W.J. Nienhuis-Koppes zijn buiten staat deze uitspraak mede te ondertekenen.

Zaaknummer: 23-006

Datum uitspraak: 23 februari 2024

De voorzitter,

De secretaris,

Mr.dr. H.S. Grotens

mevrouw F. Zijdenbos-Jansen